

บันทึก

เรื่อง การขอปัญหาข้อกฎหมายตามพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาส
ที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดชทรงมีพระชนมพรรษา
๖๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๓๐ (ก.ค.จะพิจารณาดำเนินการทางวินัยในทาง
ที่เป็นคุณแก่ผู้ถูกลงโทษทางวินัยภายหลังที่พระราชบัญญัติล้างมลทินใน
วโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา
พ.ศ. ๒๕๓๐ ได้หรือไม่)

สำนักงาน ก.ค. ได้มีหนังสือ ที่ ศธ ๑๕๐๕/๓๑๔๕ ลงวันที่ ๔ กุมภาพันธ์
๒๕๓๑ และหนังสือ ปกปิด ที่ ศธ ๑๕๐๕/๑๖๗๙ ลงวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๓๑ ถึงสำนักงาน
คณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า คณะกรรมการข้าราชการครู (ก.ค.) มีปัญหาข้อกฎหมายในการ
ดำเนินการทางวินัยแก่ข้าราชการครู อันเนื่องมาจากการใช้บังคับพระราชบัญญัติล้างมลทินใน
วโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา
พ.ศ. ๒๕๓๐ ดังนี้

๑. กรมสามัญศึกษามีคำสั่งลงโทษนายบรรลือชัย ผิวสอาด ให้ตัดเงินเดือน ๑๐%
เป็นเวลา ๒ เดือน ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๓๐ เป็นต้นไป ฐานยอมให้ผู้อื่นอาศัยอำนาจหน้าที่
ราชการของตนหาประโยชน์และไม่ตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ราชการตามกฎหมายและระเบียบของทาง
ราชการ ตามมาตรา ๖๗ วรรคสอง และมาตรา ๖๘ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบ
ข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ตามคำสั่งลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๓๐ ต่อมาภายหลังจากที่ได้
มีประกาศใช้บังคับพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิ
พลอดุลยเดช ทรงมีพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๓๐ แล้ว ปลัดกระทรวงศึกษาธิการจะ
ใช้อำนาจตามมาตรา ๙๒^๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ซึ่งแก้ไข

^๑ มาตรา ๙๒ เมื่อผู้บังคับบัญชาได้สั่งลงโทษ สั่งให้ออกจากราชการหรือดำเนินการทางวินัย
แก่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดไปแล้ว ให้ส่งรายงานการลงโทษ การสั่งให้ออกจากราชการ หรือการ
ดำเนินการทางวินัยนั้นต่อผู้บังคับบัญชาของข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นตามลำดับจนถึงปลัดกระทรวง ใน
กรณีที่เป็นข้าราชการพลเรือนสามัญตำแหน่งระดับ ๑๐ ในกระทรวงหรือทบวง และตำแหน่งทุกระดับใน
สำนักงานเลขาธิการรัฐมนตรี หรือในส่วนราชการที่มีฐานะเป็นกรมและไม่สังกัดกระทรวงหรือทบวง หรือในส่วน
ราชการที่มีฐานะเป็นกรมและมีหัวหน้าส่วนราชการขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี ให้รายงานจนถึงรัฐมนตรีเจ้าสังกัด

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้น ซึ่งมีตำแหน่งเหนือผู้สั่งตาม
วรรคหนึ่ง เห็นว่าการลงโทษหรือการดำเนินการทางวินัยนั้นไม่ถูกต้องหรือไม่เหมาะสม ก็ให้ผู้บังคับบัญชา
ดังกล่าวมีอำนาจที่จะสั่งลงโทษ เพิ่มโทษ ลดโทษ หรือยกโทษ ตามควรแก่กรณีได้ แต่ถ้าจะลงโทษหรือเพิ่มโทษ
แล้ว โทษที่ลงหรือเพิ่มขึ้นรวมกับที่สั่งไว้แล้วเดิมต้องไม่เกินอำนาจของผู้ซึ่งสั่งใหม่นั้น

ในกรณีที่ผู้บังคับบัญชาได้สั่งลงโทษ สั่งให้ออกจากราชการ ดำเนินการทางวินัย หรือลง
ทัณฑ์แก่ข้าราชการพลเรือนสามัญผู้ใดตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือน หรือตามกฎหมายว่าด้วย

เพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๐ สั่งลดโทษเป็นโทษภาคทัณฑ์ หรือยกโทษ ได้หรือไม่

๒. กรมสามัญศึกษามีคำสั่งลงโทษปลดนายบุญถิ่น พุทธสุกะ อาจารย์ ๑ โรงเรียนมหาวิทยาลัย จังหวัดสงขลา ออกจากราชการ ฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการตามมาตรา ๖๗ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ตามคำสั่งลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๐ โดยคำสั่งระบุว่า “ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป” ต่อมาภายหลังจากที่ได้มีประกาศใช้บังคับพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๓๐ แล้ว ก.ค.จะใช้อำนาจตามมาตรา ๗ (๕)^๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ รายงานนายกรัฐมนตรีเพื่อสั่งให้กรมสามัญศึกษามีคำสั่งลดโทษลงเป็นโทษลดชั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน ภาคทัณฑ์ หรือยกโทษ ได้หรือไม่

๓. กรมสามัญศึกษามีคำสั่งลงโทษปลดนายสมเอก จากวงษ์ อาจารย์ ๑ โรงเรียนมหาวิทยาลัย จังหวัดสงขลา ออกจากราชการ ฐานทุจริตต่อหน้าที่ราชการตามมาตรา ๖๗ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ตามคำสั่งลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๐ โดยมีคำสั่งระบุว่า “ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป” แต่นายสมเอกฯ ได้รับทราบคำสั่งหลังจากที่มีพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๓๐ ประกาศใช้บังคับแล้ว กรมสามัญศึกษาจะดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่งดังกล่าวต่อไป ได้หรือไม่

๔. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีคำสั่งลงโทษนางสัญญา ไชยสิทธิ์ อาจารย์ ๒ โรงเรียนวัดทรายมูล สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเชียงใหม่ ให้ตัดเงินเดือน ๑๐% เป็นเวลา ๒ เดือน ตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๓๐ เป็นต้นไป ฐานกระทำการซึ่งอาจทำให้เสื่อมเสียเกียรติศักดิ์ของตำแหน่งหน้าที่ราชการของตน ตามมาตรา ๘๑ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ ตามคำสั่งลงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๓๐ แต่นางสัญญาฯ ได้รับทราบคำสั่งหลังจากที่มีพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา พ.ศ.

วินัยโดยเฉพาะแล้ว แต่ผู้บังคับบัญชาของข้าราชการพลเรือนสามัญผู้นั้นซึ่งมีตำแหน่งเหนือผู้สั่งดังกล่าว เห็นว่าการกระทำเป็นการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรง ก็ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัด ปลัดกระทรวง หรืออธิบดีผู้บังคับบัญชาแล้วแต่กรณี ซึ่งมีตำแหน่งเหนือผู้สั่งดังกล่าวที่ได้รับรายงานตามวรรคหนึ่งมีอำนาจดำเนินการตามมาตรา ๘๖ หรือมาตรา ๘๖ ทวิ ถ้าจะต้องแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๘๖ ก่อน ก็ให้ผู้บังคับบัญชาดังกล่าวมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนตามมาตรา ๘๖ ในกรณีที่จะต้องลงโทษตามมาตรา ๘๖ ทวิ ถ้ามีการตัดเงินเดือน ลดชั้นเงินเดือน หรือลงทัณฑ์อย่างอื่นไปแล้ว ก็ให้เป็นอันพับไป

^๒ มาตรา ๗ ก.ค.มีอำนาจและหน้าที่ดังต่อไปนี้

๑.ล๑

๑.ล๑

(๕) รายงานนายกรัฐมนตรีในกรณีที่ปรากฏว่าหน่วยงานทางการศึกษากรม อ.ก.ค.กรม หรือ อ.ก.ค.จังหวัดใด หรือผู้มีหน้าที่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ หรือปฏิบัติการโดยไม่เหมาะสม เพื่อนายกรัฐมนตรีจะได้พิจารณาและสั่งการต่อไป

๑.ล๑

๑.ล๑

๒๕๓๐ ประกาศใช้บังคับแล้ว สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจะดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่งดังกล่าวต่อไปได้หรือไม่

คณะกรรมการข้าราชการครูจึงขอให้คณะกรรมการกฤษฎีกาพิจารณาให้ความเห็นในปัญหาดังกล่าว

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) ได้พิจารณาปัญหาดังกล่าว โดยได้ฟังคำชี้แจงของผู้แทนสำนักนายกรัฐมนตรี (สำนักงาน ก.พ.) และผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงาน ก.ค.) แล้ว มีความเห็นดังต่อไปนี้

ปัญหาที่หนึ่ง กรณีที่กรมสามัญศึกษามีคำสั่งลงโทษนายบรรลือชัย ผิวสอาด ให้ตัดเงินเดือน ๑๐% เป็นเวลา ๒ เดือน ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๕๓๐ เป็นต้นไปตามคำสั่งลงวันที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๓๐ ต่อมาภายหลังจากที่ได้มีพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๓๐ ใช้บังคับแล้ว ปลัดกระทรวงศึกษาธิการจะใช้อำนาจตามมาตรา ๙๒^๓ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยประกาศของคณะปฏิวัติ ฉบับที่ ๑๙ ลงวันที่ ๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๒๐ สั่งลงโทษเป็นโทษภาคทัณฑ์ หรือยกโทษ ได้หรือไม่ นั้น โดยที่กระทรวงศึกษาธิการได้หารือปัญหานี้มายังคณะกรรมการกฤษฎีกาแล้ว^๔ และคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) มีความเห็นว่า นายบรรลือชัยฯ เป็น “ผู้ถูกลงโทษทางวินัย” ตามมาตรา ๓^๕ แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินฯ และผู้ถูกลงโทษทางวินัยดังกล่าวเป็นผู้ถูกลงโทษทางวินัยในกรณีซึ่งได้กระทำก่อนวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๐ และได้รับโทษทั้งหมดไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ใช้บังคับ^๖ ผู้ถูกลงโทษทางวินัยดังกล่าวจึงได้รับการ

^๓ โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑)

^๔ หนังสือกระทรวงศึกษาธิการ ปกปิด ที่ ศธ ๐๒๐๔/๓๐๑๔ ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๓๐

^๕ มาตรา ๓ ในพระราชบัญญัตินี้

“ผู้ต้องโทษ” หมายความว่า ผู้ต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลให้ลงโทษหรือให้กักกัน และให้หมายความรวมถึงผู้ถูกลงโทษโดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งมีผลเช่นเดียวกับการถูกลงโทษคำพิพากษาของศาล

“ผู้ถูกลงโทษทางวินัย” หมายความว่า ข้าราชการหรือลูกจ้างของกระทรวง ทบวง กรม ผู้ปฏิบัติงานในหน่วยงานตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ผู้ปฏิบัติงานตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องถิ่น และผู้ปฏิบัติงานในรัฐวิสาหกิจ ซึ่งถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์เพราะกระทำผิดวินัยตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศหรือคำสั่งของกระทรวง ทบวง กรม หน่วยงานหรือรัฐวิสาหกิจดังกล่าว และให้หมายความรวมถึงบุคคลใดที่ถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์โดยคำสั่งที่ชอบด้วยกฎหมายซึ่งมีผลเช่นเดียวกับการถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ทางวินัย

^๖ มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๐ เป็นต้นไป

ล้างมลทินตามมาตรา ๕^๗แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ซึ่งบัญญัติให้ถือว่าผู้ถูกลงโทษทางวินัยในกรณีเช่นนี้ มิได้เคยถูกลงโทษทางวินัยในกรณีนั้น การที่ต่อมากระทรวงศึกษาธิการในฐานะผู้บังคับบัญชาซึ่งมีตำแหน่งเหนือผู้สั่งลงโทษจะสั่งเปลี่ยนแปลงคำสั่งลงโทษดังกล่าวโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา ๙๒^๘แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ฯ ซึ่งนำมาใช้บังคับแก่ข้าราชการครูโดยอนุโลมตามมาตรา ๔ วรรคหนึ่ง^๙ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ โดยเห็นสมควรลดโทษนายบรรลือชัยฯ จึงไม่อาจกระทำได้ เพราะนายบรรลือชัยฯ ได้รับการล้างมลทินแล้ว โดยถือว่านายบรรลือชัยฯ มิได้เคยถูกลงโทษทางวินัยในกรณีดังกล่าว จึงไม่มีโทษที่กระทรวงศึกษาธิการจะสั่งลดหรือยกโทษให้อีกได้^{๑๐} คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔) ได้พิจารณาปัญหาข้อนี้แล้วมีความเห็นเช่นเดียวกับความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) ดังกล่าว ฉะนั้น ปลัดกระทรวงศึกษาธิการจึงไม่อาจใช้อำนาจตามมาตรา ๙๒ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๑๘ฯ สั่งลดโทษเป็นโทษภาคทัณฑ์หรือยกโทษ ได้

ปัญหาที่สอง กรณีที่กรมสามัญศึกษามีคำสั่งลงโทษปลดนายบุญถิ่น พุทธสุทะ ออกจากราชการ ตามคำสั่งลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๐ โดยคำสั่งระบุว่า “ทั้งนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป” ต่อมาภายหลังจากที่ได้มีพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๓๐ ใช้บังคับแล้ว ก.ค.จะใช้อำนาจตามมาตรา ๗ (๕)^{๑๑} แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ รายงานนายกรัฐมนตรีเพื่อสั่งให้กรมสามัญศึกษามีคำสั่งลดโทษลงเป็นโทษลดขั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน ภาคทัณฑ์ หรือยกโทษ ได้หรือไม่ นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) มีความเห็นว่า การที่คำสั่งลงโทษนายบุญถิ่นฯ กำหนดผลบังคับของคำสั่งว่า “ทั้งนี้ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป” มีผลให้นายบุญถิ่นฯ ถูกปลดออกจากราชการตั้งแต่วันที่ออกคำสั่ง คือ วันที่ ๔

^๗ มาตรา ๕ ให้ล้างมลทินให้แก่บรรดาผู้ถูกลงโทษทางวินัยในกรณีซึ่งได้กระทำก่อนหรือในวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๐ และได้รับโทษหรือรับทัณฑ์ทั้งหมดหรือบางส่วนไปแล้ว ก่อนหรือในวันที่พระราชบัญญัตินี้ใช้บังคับ โดยให้ถือว่าผู้นั้นมิได้เคยถูกลงโทษหรือลงทัณฑ์ทางวินัยในกรณีนั้น ๆ

^๘ โปรดดูเชิงอรรถที่ (๑)

^๙ มาตรา ๔ ให้นำกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในส่วนที่เกี่ยวกับข้าราชการพลเรือนสามัญมาใช้บังคับแก่ข้าราชการครูโดยอนุโลม เว้นแต่ในพระราชบัญญัตินี้จะได้บัญญัติไว้เป็นอย่างอื่น

ฯลฯ

ฯลฯ

^{๑๐} บันทึกความเห็นของคณะกรรมการกฤษฎีกา(กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๕) เรื่องปัญหาเกี่ยวกับพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๓๐(การเปลี่ยนแปลงคำสั่งลงโทษข้าราชการครูซึ่งถูกลงโทษทางวินัยก่อนวันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ใช้บังคับ ภายหลังวันที่พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าวใช้บังคับ) ส่งพร้อมหนังสือสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ปกปิด ที่ นร๐๖๐๑/๔๑๗ ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๓๑ ถึงเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

^{๑๑} โปรดดูเชิงอรรถที่ (๒)

ธันวาคม ๒๕๓๐ นายบุญถิ่นฯ จึงเป็น “ผู้ถูกลงโทษทางวินัย”ตามมาตรา ๓^{๑๒} แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ในกรณีซึ่งได้กระทำก่อนวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๐ และได้รับโทษไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ใช้บังคับ^{๑๓} ดังนั้น นายบุญถิ่นฯ จึงได้รับการล้างมลทินตามมาตรา ๕^{๑๔} แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ซึ่งถือว่านายบุญถิ่นฯ มิได้เคยถูกลงโทษทางวินัยในกรณีดังกล่าว ด้วยเหตุนี้ การที่ก.ค.จะใช้อำนาจตามมาตรา ๗ (๕) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครู พ.ศ. ๒๕๒๓ รายงานนายกรัฐมนตรีเพื่อสั่งให้กรมสามัญศึกษามีคำสั่งลดโทษให้นายบุญถิ่นฯ เป็นโทษลดชั้นเงินเดือน ตัดเงินเดือน ภาคทัณฑ์ หรือยกโทษ จึงไม่อาจกระทำได้ เพราะไม่มีโทษที่จะสั่งลดโทษหรือยกโทษให้อีกได้

ปัญหาที่สาม กรณีที่กรมสามัญศึกษามีคำสั่งลงโทษปลดนายสมเอก จากวงษ์ออกจากราชการ ตามคำสั่งลงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๐ โดยคำสั่งระบุว่า “ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป” แต่นายสมเอกฯ ได้รับทราบคำสั่งหลังจากที่มีพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๓๐ ใช้บังคับแล้ว กรมสามัญศึกษาจะดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่งดังกล่าวต่อไปได้หรือไม่ นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔) มีความเห็นว่า การที่คำสั่งลงโทษนายสมเอกฯ กำหนดผลบังคับของคำสั่งว่า “ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป” มีผลทำให้นายสมเอกฯ ถูกปลดออกจากราชการตั้งแต่วันที่ออกคำสั่ง คือ วันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๐ นายสมเอกฯ จึงเป็น “ผู้ถูกลงโทษทางวินัย” ในกรณีซึ่งได้กระทำก่อนวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๐ และได้รับโทษไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ใช้บังคับ^{๑๔} ดังนั้น นายสมเอกฯ จึงได้รับการล้างมลทินไปแล้วตามมาตรา ๕^{๑๖} แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินฯ แม้นายสมเอกฯ จะได้รับทราบคำสั่งลงโทษหลังจากวันที่มีพระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ใช้บังคับก็ตาม ทั้งนี้ เพราะคำสั่งนั้นมีผลใช้บังคับแล้วตั้งแต่วันที่ออกคำสั่ง มิใช่เริ่มมีผลนับตั้งแต่วันที่ผู้ถูกลงโทษทางวินัยได้รับทราบคำสั่ง การแจ้งคำสั่งเป็นแต่เพียงการแจ้งให้ทราบถึงผลที่จะต้องได้รับตามคำสั่งเท่านั้น ฉะนั้น กรมสามัญศึกษาจึงดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่งดังกล่าวได้

ปัญหาที่สี่ กรณีที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีคำสั่งลงโทษนางสัญญา ไชยสิทธิ์ ให้ตัดเงินเดือน ๑๐% เป็นเวลา ๒ เดือน ตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๓๐ เป็นต้นไป ตามคำสั่งลงวันที่ ๒ ธันวาคม ๒๕๓๐ แต่นางสัญญาฯ ได้รับทราบคำสั่งภายหลังจากที่มีพระราชบัญญัติล้างมลทินในวโรกาสที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงมีพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา พ.ศ. ๒๕๓๐ ใช้บังคับ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจะดำเนินการให้เป็นไปตามคำสั่งดังกล่าวต่อไปได้หรือไม่ นั้น คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๔) มีความเห็นว่า การที่คำสั่งลงโทษนางสัญญาฯ กำหนดผล

^{๑๒} โปรดดูเชิงอรรถที่ (๕)

^{๑๓} โปรดดูเชิงอรรถที่ (๖)

^{๑๔} โปรดดูเชิงอรรถที่ (๗)

^{๑๕} โปรดดูเชิงอรรถที่ (๖)

^{๑๖} โปรดดูเชิงอรรถที่ (๗)

บังคับของคำสั่งตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๓๐ เป็นต้นไป มีผลทำให้นางสัญญาฯ เป็นผู้ที่ถูกลงโทษตัดเงินเดือนตั้งแต่วันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๓๐ นางสัญญาฯ จึงเป็น “ผู้ถูกลงโทษทางวินัย” ในกรณีซึ่งได้กระทำก่อนวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๓๐ และได้รับโทษบางส่วนไปแล้วก่อนวันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ใช้บังคับ^{๑๗} ดังนั้น นางสัญญาฯ จึงได้รับการล้างมลทินไปแล้วตามมาตรา ๕^{๑๘} แห่งพระราชบัญญัติล้างมลทินฯ แม้ว่านางสัญญาฯ จะได้รับทราบคำสั่งภายหลังจากวันที่มีพระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ใช้บังคับก็ตาม ทั้งนี้ เพราะคำสั่งนั้นมีผลใช้บังคับแล้วตั้งแต่วันที่ออกคำสั่ง มิใช่เริ่มมีผลในวันที่ผู้ถูกลงโทษทางวินัยได้รับทราบคำสั่ง นางสัญญาฯ จึงต้องรับโทษตามคำสั่งดังกล่าวแต่อย่างไรก็ตาม เนื่องจากผลของการได้รับการล้างมลทินให้ถือว่านางสัญญาฯ มิได้เคยถูกลงโทษทางวินัยนับตั้งแต่วันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ มีผลใช้บังคับ ฉะนั้นสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจึงมีอำนาจตัดเงินเดือนนางสัญญาฯ ตามคำสั่งลงโทษได้ตั้งแต่วันที่ ๑ ถึงวันที่ ๔ ธันวาคม ๒๕๓๐ ซึ่งเป็นระยะเวลาก่อนวันที่พระราชบัญญัติล้างมลทินฯ ใช้บังคับเท่านั้น

(ลงชื่อ) อมร จันทรสมบูรณ์

(นายอมร จันทรสมบูรณ์)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

กันยายน ๒๕๓๑

^{๑๗} โปรดดูเชิงอรรถที่ (๖)

^{๑๘} โปรดดูเชิงอรรถที่ (๗)